

Komentarz do art. 62 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

*„Art. 62. 1. Praca prowadzącego rodzinny dom dziecka jest wykonywana na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.*

*2. Z prowadzącym, o którym mowa w ust. 1, starosta lub podmiot, któremu powiat zlecił organizowanie rodzinnego domu dziecka, zawiera umowę, która określa w szczególności:*

- 1) strony umowy;*
  - 2) cel i przedmiot umowy;*
  - 3) miejsce sprawowania pieczy zastępczej;*
  - 4) sposób i zakres finansowania działalności rodzinnego domu dziecka, ze wskazaniem wysokości środków przeznaczonych na poszczególne cele;*
  - 5) liczbę dzieci powierzonych prowadzącemu rodzinny dom dziecka;*
  - 6) maksymalną liczbę dzieci, które można umieścić w danym rodzinnym domu dziecka;*
  - 7) wysokość wynagrodzenia przysługującego prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz sposób wypłaty;*
  - 8) zasady korzystania ze szkoleń i innych form podnoszenia kwalifikacji przez prowadzącego rodzinny dom dziecka;*
  - 9) zakres niezbędnej pomocy w razie choroby prowadzącego rodzinny dom dziecka lub problemów z powierzonymi dziećmi;*
  - 10) warunki czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem, w szczególności związanego z wypoczynkiem;*
  - 11) wysokość kosztów utrzymania i eksploatacji lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym ma być prowadzony rodzinny dom dziecka;*
  - 12) zasady rozliczania otrzymywanych środków;*
  - 13) uprawnienia starosty w zakresie bieżącej kontroli wykonywania umowy;*
  - 14) wysokość i warunki przyznawania środków finansowych na remonty lub pokrycie kosztów związanych ze zmianą lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym ma być prowadzony rodzinny dom dziecka;*
  - 15) czas, na jaki umowa została zawarta;*
  - 16) warunki i sposób zmiany oraz rozwiązania umowy.*
- 3. Umowę zawiera się na okres co najmniej 5 lat.*
- 4. Jeżeli umowę zawierają małżonkowie, wynagrodzenie przysługuje małżonkowi wskazanemu w umowie.*
- 5. Umowa ulega rozwiązaniu, w przypadku gdy prowadzący rodzinny dom dziecka zmieni miejsce sprawowania pieczy zastępczej, opuszczając terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub powiat, z którego starostą została zawarta umowa, chyba że starosta postanowi inaczej lub zmiana miejsca sprawowania pieczy zastępczej jest związana z wyjazdem wakacyjnym."*

Aktualna pozostają tezy przedstawione w komentarzach do art. 54 ustawy (umowy z rodzinami zastępczymi zawodowymi):

- <http://wartowiedziec.org/index.php/pomoc-spoleczna/prawo-i-orzecznictwo/14078>
- <http://wartowiedziec.org/index.php/pomoc-spoleczna/prawo-i-orzecznictwo/14399>
- <http://wartowiedziec.org/index.php/pomoc-spoleczna/prawo-i-orzecznictwo/14513>
- <http://wartowiedziec.org/index.php/pomoc-spoleczna/prawo-i-orzecznictwo/14990>
- <http://wartowiedziec.org/index.php/pomoc-spoleczna/prawo-i-orzecznictwo/14997>

Oczywiście z uwzględnieniem specyfiki działania rodzinnego domu dziecka. Przede wszystkim umowa zawierana jest na okres 5 lat. Ponadto umowa powinna regulować takie kwestie jak wysokość kosztów utrzymania i eksploatacji lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym ma być prowadzony rodzinny dom dziecka oraz wysokość i warunki przyznawania środków finansowych na remonty lub pokrycie kosztów związanych ze zmianą lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym ma być prowadzony rodzinny dom dziecka. Formułując zapisy umowy należy mieć na względzie art. 84 pkt 1, zgodnie z którym utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka, w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinny dom dziecka na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2, umieszczonych w rodzinnym domu dziecka wraz z prowadzącym rodzinny dom dziecka. W tym zakresie zasada swobody umów jest ograniczona. Stąd nieodpuszczalne w mojej ocenie jest wyłączenie w umowie niektórych kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania a wymienionych w art. 84 pkt 1. W art. 84 ust. 2 wskazano, że pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka - do wysokości środków określonych w umowie, o której mowa w art. 62.

W art. 84 pkt 3 wskazano ponadto, że prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje prawo do otrzymania środków finansowych pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka - do wysokości środków określonych w umowie, o której mowa w art. 62. Zatem umowa powinna zostać również uzupełniona o taką informację. Oczywiście w momencie podpisania umowy trudno jest określić poziom „niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów”, chodzi tutaj raczej wskazanie ryczałtowo do jakiej sumy powiat jest gotów takie koszt ponosić. Należy również pamiętać, że w przypadku powstania omawianych kosztów przewyższających wysokość sumy określonej w umowie, prowadzący rodzinny dom dziecka zawsze mogą skorzystać z art. 357 (1) kodeksu cywilnego, zgodnie z którym jeżeli z powodu nadzwyczajnej zmiany stosunków spełnienie świadczenia byłoby połączone z nadmiernymi trudnościami albo groziłoby jednej ze stron rażąca strata, czego strony nie przewidywały przy zawarciu umowy, sąd może po rozważeniu interesów stron, zgodnie z zasadami współzycia społecznego, oznaczyć sposób wykonania zobowiązania, wysokość świadczenia lub nawet orzec o rozwiązaniu umowy.